

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๙๔๐๑ E-mail : disas_moac@hotmail.com

เตือนการระบาดของหนอนกระทู้กล้า (rice seedling armyworm)

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่ข้าวอยู่ในระยะกล้าถึงแตกกอ ให้ระวังการระบาดของหนอนกระทู้กล้า โดยเฉพาะในจังหวัดหนองคาย ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ร้อยเอ็ด และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่เคยมีการระบาดรุนแรงมาก่อนซึ่งมีระบาดในช่วงที่มีอากาศแห้งแล้งติดต่อกันยาวนาน และต่อมามีฝนตกหนัก ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายให้รีบขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อหาทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Spodoptera mauritia* (Boisduval)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่ออื่น : -รูปร่างลักษณะ

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนปีกคู่หน้าสีเทาปนน้ำตาล ความกว้างของปีกกลางออกประมาณ ๓.๕ - ๔ เซนติเมตร ปีกคู่หลังสีขาว บินเก่งสามารถอพยพได้ไกลเป็นระยะทางหลายสิบลี้หรือหลายร้อยกิโลเมตร วางไข่เป็นกลุ่มบริเวณยอดอ่อนของข้าว ตัวหนอนมีสีเทาถึงเขียวแกมดำ ด้านหลังมีลายตามความยาวของลำตัวจากหัวจรดท้าย แต่ละปล้องมีจุดสีดำ ตัวหนอนฟักจากไข่ช่วงเช้าตรู่ และรวมกลุ่มกันกัดกินส่วนปลายใบข้าว กลางวันจะหลบอยู่ในดินใต้เศษใบพืชในพื้นที่ที่แห้งบางส่วนอยู่บนต้นข้าวส่วนที่อยู่เหนือน้ำในนาที่ลุ่ม ชอบเข้าตักแด้ในดินหรือบนต้นหญ้าตามขอบแปลงตัวหนอนโตเต็มที่ยาวประมาณ ๓.๕ - ๔ มิลลิเมตร กว้าง ๕ - ๖ มิลลิเมตร สีพจกจะแตกต่างกันตามพื้นที่ระบาด

ลักษณะการทำลาย

โดยทั่วไปหนอนจะทำลายข้าวในเวลากลางคืนหนอนระยะแรกจะกัดกินผิวข้าวเมื่อโตขึ้นจะกัดกินกัดกินทั้งใบและต้นข้าวเหลือไว้แต่ก้านใบตัวหนอนจะกัดกินต้นกล้าระดับพื้นดินนาข้าวจะถูกทำลายแห้วเป็นหย่อมๆ และอาจเสียหายได้ภายใน ๑ - ๒ วัน ความเสียหายเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หนอนมีการเคลื่อนย้ายเป็นกลุ่มคล้ายกองทัพ จากการขยายพันธุ์หลายๆ รุ่นบนวัชพืชพวกหญ้า และเคลื่อนเข้าสู่แปลงกล้าและนาข้าวจากแปลงหนึ่งไปยังอีกแปลงหนึ่ง มักพบระบาดในช่วงฤดูฝน โดยเฉพาะหลังจากผ่านช่วงแล้งที่ยาวนาน แล้วตามด้วยฝนตกหนัก การระบาดจะรุนแรงเป็นบางปีบางพื้นที่

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุกสัปดาห์
๒. กำจัดวัชพืชตามคันนาหรือบริเวณใกล้เคียงเพื่อทำลายแหล่งอาศัย
๓. หากเริ่มพบการระบาดให้ระบายน้ำเข้าแปลงกล้าจนท่วมยอดของต้นกล้า แล้วเก็บเอาตัวหนอนไปทำลาย
๔. เอาต้นหญ้า หรือฟางข้าวมากองไว้บนคันนา เพื่อล่อให้ตัวหนอนเข้าไปอาศัยในเวลากลางวัน ในเวลาบ่ายให้เก็บเอาตัวหนอนออกมาทำลาย

๕. ใช้เหยื่อพิษที่มีส่วนผสมของสารหนูเขียว ๐.๕ ลิตร รำข้าว ๑๐๐ ลิตร น้ำตาลทรายแดงหรือน้ำตาลปีบ ๒๐ ลิตร และน้ำ ผสมกันพอชื้น ๆ แล้วหว่านลงบนคันนา เมื่อหนอนกินเข้าไปแล้วเกิดเป็นพิษตาย

๖. ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เช่น มาลาไธออน (มาลาไรออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือเฟนิโตรไธออน (ซูมิไธออน ๕๐% อีซี) อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเมื่อพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า ๑๕ เปอร์เซ็นต์

ที่มา : กรมการข้าว

เรียบเรียงโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

